

Hodnocení vybraných položek rozvahy – účetní a daňový pohled

Bakalářská práce

Studijní program:

B6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

Ekonomika a management mezinárodního obchodu

Autor práce:

Veronika Strnadová

Vedoucí práce:

Ing. Zdeněk Brabec, Ph.D.

Katedra financí a účetnictví

Zadání bakalářské práce

Hodnocení vybraných položek rozvahy – účetní a daňový pohled

Jméno a příjmení: **Veronika Strnadová**

Osobní číslo: E18000128

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Ekonomika a management mezinárodního obchodu

Zadávací katedra: Katedra financí a účetnictví

Akademický rok: **2020/2021**

Zásady pro vypracování:

1. Stanovení cílů a formulace výzkumných otázek.
2. Vymezení dlouhodobého majetku z účetního hlediska.
3. Vymezení dlouhodobého majetku z daňového hlediska.
4. Komparace vlivu rozdílného zachycení dlouhodobého hmotného majetku na hospodářský výsledek podniku a základ daně z příjmů.
5. Formulace závěrů a zhodnocení výzkumných otázek.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy: 30 normostran
Forma zpracování práce: tištěná/elektronická
Jazyk práce: Čeština

Seznam odborné literatury:

- KIESO, Donald E., Jerry J. WEYGANDT a Terry D. WARFIELD. 2018. *Intermediate accounting*. IFRS edition. Third edition. Hoboken: Wiley. ISBN 978-1-119-37293-6.
- KOUT, Petr a Tomáš LÍBAL. 2017. *Komplikované účetní případy a jejich daňové dopady*. 3. aktualizované a doplněné vydání. Praha: VOX. ISBN 978-80-87480-55-7.
- PRUDKÝ, Pavel a Milan LOŠŤÁK. 2019. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi: komentář, příklady, výklad změn*. 18. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG. ISBN 978-80-7554-219-9.
- SKÁLOVÁ, Jana. 2020. *Podvojný účetnictví 2020*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-1034-6.
- ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. 2016. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0048-4.
- PROQUEST. 2020. *Databáze článků ProQuest* [online]. Ann Arbor, MI, USA: Pro Quest. [cit. 2020-09-30]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz/>

Konzultant: Hynek Strnad

Vedoucí práce: Ing. Zdeněk Brabec, Ph.D.
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání práce: 1. listopadu 2020
Předpokládaný termín odevzdání: 31. srpna 2022

L.S.

Ing. Aleš Kocourek, Ph.D.
děkan

Ing. Martina Černíková, Ph.D.
vedoucí katedry

V Liberci dne 1. listopadu 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

3. května 2021

Veronika Strnadová

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce Ing. Zdeňku Brabcovi, Ph.D. za odborné rady a užitečné připomínky. Děkuji také firmě All Beads Cz s. r. o., která mi poskytla svá data z účetnictví pro základ praktické části mé bakalářské práce.

Hodnocení vybraných položek rozvahy – účetní a daňový pohled

Anotace

Tato bakalářská práce je zaměřena na hodnocení dlouhodobého majetku z účetního a daňového pohledu. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části jsou pomocí odborné literatury popsány zákonitosti týkající se dlouhodobého majetku a způsobu jeho odpisování, které jsou v souladu se zákonem o účetnictví a zákonem o daních z příjmů. Praktická část se zabývá analýzou účetních a daňových odpisů majetku vybraného podniku. Tyto analýzy jsou prováděny pomocí výpočtů různých druhů odpisů a jejich následném celkovém srovnání. Dále je analyzováno, jak různé způsoby odpisů ovlivňují základ daně a kolik se dá na dani vhodným způsobem odpisování ušetřit.

Klíčová slova

Daňové odpisy, dlouhodobý hmotný majetek, účetnictví, účetní odpisy

The Evaluation of Selected Items of the Balance Sheet - the Accounting and Tax Perspective

Annotation

This bachelor thesis is focused on the evaluation of fixed assets from an accounting and tax perspective. The thesis is divided into a theoretical and practical part. The theoretical part, which is based on the literature review, describes the term fixed assets and the methods of depreciation, which are applied in accordance with the Accounting Act and the Income Tax Act. The practical part deals with the analysis of accounting and tax depreciation of assets in a selected company. These analyses are performed by calculating different types of depreciation and their subsequent overall comparison. In addition to that, it is analysed, how the different depreciation methods affect the tax base and it is also shown how much tax can be saved by using the appropriate depreciation method.

Key words

Accounting, accounting depreciation, tangible fixed assets, tax depreciation

Obsah

Seznam obrázků	10
Seznam tabulek.....	11
Seznam zkratk	12
Úvod	13
1 Dlouhodobý majetek – účetní hledisko	14
1.1 Pořizování dlouhodobého majetku.....	14
1.2 Oceňování dlouhodobého majetku.....	15
1.3 Vyřazení dlouhodobého majetku	17
1.4 Dlouhodobý majetek odpisovaný.....	18
1.5 Dlouhodobý majetek neodpisovaný.....	19
1.6 Dlouhodobý nehmotný majetek	20
1.7 Účetní odpisy	21
1.7.1 Časové odpisy.....	23
2 Dlouhodobý majetek – daňové hledisko.....	24
2.1 Dlouhodobý hmotný majetek.....	24
2.2 Dlouhodobý nehmotný majetek	25
2.3 Technické zhodnocení.....	26
2.4 Daňové odpisy.....	27
2.4.1 Rovnoměrný způsob odpisování	28
2.4.2 Zrychlený způsob odpisování.....	29
3 Zachycení dlouhodobého majetku ve vybraném podniku	31
3.1 Charakteristika podniku	31
3.2 Dlouhodobý majetek v podniku.....	32
3.3 Výpočet účetních odpisů	32
3.3.1 Osobní automobil Škoda Octavia.....	33
3.3.2 Kancelářská výbava.....	33
3.4 Výpočet daňových odpisů	34
3.4.1 Osobní automobil Škoda Octavia.....	34
3.4.2 Kancelářská výbava.....	35
4 Porovnání rozdílného výpočtu odpisů k ušetření na dani	39
4.1 Osobní automobil Škoda Octavia.....	39
4.2 Kancelářská výbava	41
4.3 Shrnutí celkové úspory na dani.....	43
5 Rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy ovlivňující základ daně	44
5.1 Osobní automobil Škoda Octavia.....	44
5.2 Kancelářská výbava	45
5.3 Celkový vliv na základ daně	46

Závěr	47
Seznam použité literatury	49
Seznam příloh	51
Příloha A Vzorový účtový rozvrh pro podnikatele.....	51

Seznam obrázků

Obrázek 1: Srovnání rovnoměrných a daňových odpisů osobního automobilu.....	40
Obrázek 2: Srovnání daňových odpisů kancelářského nábytku bez zvýšení a se zvýšením....	42

Seznam tabulek

Tabulka 1: Odpisové skupiny	27
Tabulka 2: Roční odpisová sazba pro rovnoměrný způsob odpisování (%).....	28
Tabulka 3: Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 10 %.....	28
Tabulka 4: Koefficienty pro zrychlené odpisování	29
Tabulka 5: Rovnoměrné účetní odpisy osobního automobilu	33
Tabulka 6: Lineární účetní časové odpisy kancelářského nábytku.....	34
Tabulka 7: Rovnoměrné daňové odpisy osobního automobilu.....	35
Tabulka 8: Zrychlené daňové odpisy osobního automobilu	35
Tabulka 9: Rovnoměrné daňové odpisy kancelářského nábytku.....	36
Tabulka 10: Rovnoměrné daňové odpisy se zvýšením o 10 %	36
Tabulka 11 Zrychlené daňové odpisy kancelářského nábytku	37
Tabulka 12: Zrychlené daňové odpisy se zvýšením o 10 %.....	37
Tabulka 13: Porovnání daňových odpisů.....	39
Tabulka 15: Možná daňová úspora v jednotlivých letech za osobní automobil	40
Tabulka 16: Porovnání daňových odpisů kancelářského nábytku	41
Tabulka 17: Možná daňová úspora v jednotlivých letech za kancelářský nábytek	42
Tabulka 18: Možná daňová úspora	43
Tabulka 19: Vliv rozdílných odpisů na základ daně.....	44
Tabulka 20: Vliv rozdílných odpisů na základ daně.....	45
Tabulka 21: Celkový vliv na základ daně.....	46

Seznam zkratk

DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DM	Dlouhodobý majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
TZ	Technické zhodnocení
VC	Vstupní cena
ZC	Zůstatková cena
ZDP	Zákon o daních z příjmů

Úvod

Každá účetní jednotka vlastní nějaký majetek, který využívá pro svou činnost. Majetek se z účetního pohledu dělí na krátkodobý a dlouhodobý, přičemž ten krátkodobý je určen k jednorázové spotřebě a poté se ihned vykáže do nákladů. Naopak majetek dlouhodobý figuruje v podniku déle než jeden rok a k jeho spotřebě nedochází najednou, ale postupně se opotřebovává. Toto opotřebení se vyjadřuje pomocí ročních odpisů, které se zachytí nákladů. Odpisy vyjadřují fyzické či morální zastarání majetku.

Výpočet odpisů je možné provést mnoha různými způsoby. Pokud však podnik vede účetnictví, je povinen vypočítat účetní odpisy, které jsou pro podnik nákladem a ovlivňují tak jeho výsledek hospodaření. Druhým typem odpisů jsou odpisy daňové, které slouží pro výpočet základu daně a vyjadřují velikost daňově uznatelných nákladů. Jestli se sníží nebo zvýší základ daně, určuje rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy. Již při pořízení tohoto majetku si účetní jednotka zvolí způsob, který ji bude připadat nejvhodnější, a který bude nejlépe vystihovat opotřebení majetku. Po celou dobu jeho užívání a odpisování nelze zvolený způsob měnit.

Těmito zákonitostmi se zabývá praktická část této bakalářské práce, ve které jsou vypočítané různé metody odpisování a nadále porovnávány ty metody, které podnik reálně používá. U každého porovnání těchto odpisů se zkoumá, kolik může být ušetřeno na dani a jak různé metody odpisování mohou ovlivnit daňový základ. V závěru práce je analyzováno, kolik se dá ušetřit na dani pomocí daňově uznatelných nákladů, a jaký je v daném podniku vliv daňových odpisů na velikost základu daně z příjmů.

1 Dlouhodobý majetek – účetní hledisko

Dlouhodobý majetek představuje v rozvaze část aktiv, který se vyznačuje dlouhodobou životností, neboť se používá déle než 12 po sobě jdoucích měsíců. Řadí se tedy mezi stálá (fixní) aktiva a stává se tak jednou z nejvýznamnějších složek aktiv každého podniku. (Chalupa, 2020) Účetní jednotky si dlouhodobý majetek nepořizují za účelem jeho prodeje, ale k jeho dlouhodobému používání v rámci podnikatelské a obchodní činnosti nebo k dosažení prospěchu v podobě kapitálového zhodnocení.

Tím, že dlouhodobý majetek slouží v podniku delší dobu, nespoteřovává se najednou, ale pouze se postupně opotřebovává. V účetnictví je toto opotřebení dlouhodobého majetku promítáno do odpisů, které jsou brány jako náklady jednotlivých účetních období, ve kterých je majetek užíván a přináší výnosy. Existují však výjimky, kdy se daný majetek neodpisuje, jako jsou například pozemky, cenné papíry nebo umělecká díla, protože v čase se neopotřebovávají, ale může naopak dojít k jejich zhodnocení. (Šteker, 2016)

V České republice se dlouhodobý majetek dělí do třech základních skupin:

- dlouhodobý hmotný majetek,
- dlouhodobý nehmotný majetek,
- dlouhodobý finanční majetek.

1.1 Pořizování dlouhodobého majetku

Proces pořízení majetku někdy může trvat relativně dlouhou dobu, kdy záleží na způsobu, jakým se majetek pořizuje. Účetní jednotka smí pořizovat dlouhodobý majetek několika způsoby: (Šteker, 2016)

- koupí v hotovosti nebo na fakturu,
- vytvořením majetku vlastní činností,
- nabytím práva k výsledkům duševní tvořivé činnosti,
- bezúplatným nabytím ve formě dědictví nebo darování,
- vkladem do společnosti přijatým od jiné osoby,
- převodem podle zvláštních právních předpisů,
- získáním na základě smlouvy o koupi najaté věci, například finančním leasingem,
- převodem z osobního užívání do podnikání (proveditelné pouze v případě fyzických osob).

Před zařazením majetku do užívání je nutné zjistit veškeré náklady, které se na jeho pořízení vynaloží. Tento proces je v účetnictví zachycen na samostatných účtech v účtové skupině 04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný (041), hmotný (042) a pořizovaný finanční majetek (043) na straně Má Dáti. V momentě, kdy je majetek zařazen do užívání, proces pořizování je ukončen a je známa konečná pořizovací cena majetku, která se převádí na příslušný účet podle jeho charakteru do účtové skupiny 01 – DNM, 02 – DHM odpisovaný, 03 – DHM neodpisovaný či 06 – Dlouhodobý finanční majetek. Z toho vyplývá, že byl majetek převeden do užívání a byly splněny všechny povinnosti bezpečnostních, ekologických, hygienických, stavebních a dalších důležitých předpisů. Dlouhodobý majetek se stává součástí dlouhodobého majetku právě v okamžiku, kdy byl právě uveden do užívání. (Hasprová, 2019)

Nejběžnějším způsobem pořízení dlouhodobého majetku je nákup od dodavatele. Nákup na fakturu se zobrazí na straně Dal na účtu 321 – Dodavatelé (Dluhy z obchodních vztahů). Pokud se vytvoří dlouhodobý majetek ve vlastní režii, souvisí s tímto pořízením náklady, které si společnost vytvoří vlastní činností. Společnost tedy spotřebovává svůj vlastní materiál (účet 501) a tím ubývá materiál na skladě (účet 112). Tento způsob pořízení majetku se nazývá aktivací (dochází ke zvýšení aktiv), proto je s ním spjatý účet 587 – Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku nebo účet 588 – Aktivace dlouhodobého hmotného majetku, který se zúčtovává ve prospěch účtu. Jsou-li součástí pořizovací ceny také náklady na dopravu, montáž atd. plynoucích z vlastní činnosti, účtují se také na stranu Dal na účet 586 – Aktivace vnitropodnikových služeb. (Mrkosová, 2019) Majetek, který je pořízený bezúplatně, např. darem, se účtuje v reprodukční pořizovací ceně na Dal na účet 648 – Ostatní provozní výnosy. (Hasprová, 2019)

1.2 Oceňování dlouhodobého majetku

Jednou z nejdůležitějších činností podniku je umění správného a spolehlivého ocenění majetku, neboť poskytuje poctivý pohled na hospodářskou situaci v daném podniku. (Weygandt, 2018) Podle zákona č. 563/1991 Sb. se používají 3 oceňovací základny: (Marková, 2020)

- pořizovací cena,
- reprodukční pořizovací cena,
- vlastní náklady.

Konkrétní způsob oceňování závisí na tom, jakou formou byl dlouhodobý majetek pořízen. *Pořizovací cena* se skládá z ceny, za kterou byl majetek pořízen, a z nákladů s pořízením souvisejících. Používá se, je-li majetek pořízen úplatně, neboli koupí (s prodejcem na jedné

a s kupcem na druhé straně). Náklady, které jsou do této pořizovací ceny zahrnuty, mohou zahrnovat například dopravné, clo, výdaje na přípravné práce při výstavbě, výdaje na průzkumné, geologické, geodetické a projektové práce, na montáž, instalaci, výdaje na licence a patenty využitých při pořizování majetku, daně spojené s pořízením majetku, úroky z investičního úvěru do dne uvedení majetku do užívání (po tomto dni se tyto úroky stávají daňově uznatelným nákladem k okamžiku jejich uhrazení) a další. (Dušek, 2020)

Oproti tomu souvisejícími náklady na pořízení majetku nejsou: pokuty, penále a úroky z prodlení (popř. jiné sankce ze smluvních vztahů), náklady na zaškolení zaměstnanců, kurzové rozdíly, nájemné za stavební pozemek určený k výstavbě, náklady na opravu a údržbu (Opravou se odstraňují účinky částečného fyzického opotřebení nebo poškození tak, aby se dosáhlo předchozího nebo provozuschopného stavu. Údržbou se fyzické opotřebení zpomaluje a předchází se tak jeho poruchám.) (Skálová, 2020)

Reprodukční pořizovací cenou se rozumí cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje. Tato cena se stanovuje na základě kvalifikovaného odhadu nebo znaleckého posudku. Při stanovení ceny se sleduje stupeň opotřebení majetku, jeho technický stav a zároveň nabídka a poptávka, která ovlivňuje výši ceny v daném okamžiku. (Šteker, 2016) V souladu se zákonem č. 151/1997 Sb. se používá pro ocenění:

- majetku, který byl nabytý darováním,
- majetku nabytého bezúplatně podle smlouvy,
- majetku nově zjištěného a v účetnictví dosud nezachyceného (např. inventarizační přebytek),
- vloženého majetku do podniku,
- majetku vytvořeného vlastní činností, jestliže u něho nejsou známy vlastní náklady.

Vlastními náklady se oceňuje dlouhodobý majetek pořízený nebo vyrobený vlastní činností (vlastní činnost obsahuje činnost zaměstnanců v podniku a práci s vlastními zásobami). Vlastní náklady zahrnují přímé (přímý materiál, polotovary, přímé mzdy, ostatní přímé náklady) a nepřímé náklady bezprostředně související s vytvořením DHM nebo DNM ve vlastní režii, popřípadě nepřímé náklady správního typu, pokud byl majetek vytvářen déle než jedno účetní období. (Skálová, 2020)

1.3 Vyřazení dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek se z účetní evidence vyřazuje z těchto důvodů:

- likvidace,
- manko, škoda,
- prodej,
- převod na základě právních předpisů,
- přeřazení z podnikání do osobního užívání,
- bezúplatný převod (darování),
- vklad do jiné společnosti.

(Šteker, 2016)

Při vyřazování majetku se z účetní evidence musí vyřadit pořizovací cena (uvedená na konkrétních účtech DM) a zůstatková cena (uvedená na účtech oprávek). Na straně Má Dáti se účtují skupiny 07x a 08x jako snížení oprávek k majetku, a na straně Dal se účtují skupiny 01x a 02x jako snížení dlouhodobého majetku. Dále se zkoumá, zda byl majetek zcela odepsán, neboli zda se součet oprávek rovná ceně, ve které je majetek evidován. Pokud zcela odepsán není, vypočítává se zůstatková cena jako rozdíl pořizovací ceny a oprávek. Zůstatková cena dlouhodobého majetku se tedy zúčtuje na účtu oprávek k příslušnému majetku – 07x a 08x na straně Dal, a na straně Má Dáti na účtech:

367 – Dluhy z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů (v případě vkladu do jiné společnosti),

411 – Základní kapitál (v případě delimitace a restituce majetku státního podniku),

491 – Účet individuálního podnikatele (v případě přeřazení z podnikání do osobního užívání),

541 – Zůstatková cena prodaného DNM a DHM (v případě prodeje),

543 – Dary (v případě darování),

547 – Mimořádné provozní náklady (v případě škod, které jsou živelného původu)

549 – Manka a škody (v případě manka nebo škody),

551 – Odpisy DNM a DHM (v případě likvidace).

(Skálová, 2020)

1.4 Dlouhodobý majetek odpisovaný

Dlouhodobý majetek se v průběhu hospodářské činnosti účetní jednotky používá a tím se postupně opotřebovává. Toto opotřebení může být dvojího typu:

- fyzické, které vzniká běžným používáním a projevuje se například nižší výkonností, spolehlivostí či menší přesností,
- morální, které je způsobené technickým zastaráním, či nmoderností.

Opotřebení se v účetnictví zachycuje pomocí odpisů, které jsou pro účetní jednotku nákladovou položkou. Stejně jako u ostatních položek v účetnictví, se i opotřebení majetku účtuje za jedno účetní období (neboli 1 rok), a proto se vyjadřují pomocí tzv. ročních odpisů. (Mrkosová, 2019)

Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný patří do účtové skupiny 02 a lze nalézt například účet pod číslem 021 – *Stavby*, kde jsou zachycovány stavby včetně budov, důlní díla a důlní stavby pod povrchem, vodní díla a další stavební díla podle zvláštních předpisů, otvírky lomů, pískoven a hlinišť, technické rekultivace (pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak), byty, nebytové prostory (vymezené jako jednotky podle zvláštního právního předpisu) a právo stavby (pokud není zbožím). Od 1. 1. 2014 v Novém občanském zákoníku (NOZ) platí podle zásady „superficio solo credit“ že vlastník pozemku je vlastníkem i stavby, která se na daném pozemku nachází. V účetnictví ale nenastává změna, neboť stavba bude stále samostatným DHM. (Skálová, 2020)

Účet 022 – *Samostatné hmotné movité věci a jejich soubory* zachycuje předměty, které jsou podle § 7 (500/2002 Sb. Prováděcí vyhlášky k podvojnému účetnictví pro podnikatele) charakterizovány samostatným technicko-ekonomickým určením s dobou použitelnosti delší než 1 rok a ocenění hmotné movité věci nebo souboru majetku převyšuje částku stanovenou účetní jednotkou. Na tomto účtu se také evidují předměty z drahých kovů bez ohledu na výši ocenění. (Prudký, 2019)

Účet 025 – *Pěstitelské celky trvalých porostů* obsahuje trvalý porost vinic a chmelnic bez nosných konstrukcí a ovocné stromy nebo ovocné keře vysázené na souvislém pozemku o výměře 0,25 hektarů v hustotě nejméně 90 stromů nebo 1000 keřů na 1 ha. (Skálová, 2020)

Na účtu 026 – *Dospělá zvířata a jejich skupiny* se vykazují dospělá zvířata a jejich skupiny (hejna, stáda), která jsou hospodářsky nebo komerčně využívána déle než 1 rok.

Účet 027 – *Oceňovací rozdíl k nabytému majetku* zahrnuje „kladný (aktivní) nebo záporný (pasivní) rozdíl mezi oceněním obchodního závodu nabytého převodem nebo přechodem za úplatu, vkladem nebo oceněním majetku a dluhů v rámci přeměn obchodní korporace a souhrnem ocenění jeho jednotlivých složek majetku v účetnictví účetní jednotky prodávající, vkládající, zanikající nebo rozdělované odštěpením sníženým o převzaté dluhy.“ Aktivní oceňovací rozdíl k nabytému majetku je odpisován rovnoměrným způsobem 180 měsíců od nabytí obchodního závodu do nákladů a pasivní oceňovací rozdíl k nabytému majetku je také odpisován rovnoměrně 180 měsíců od nabytí obchodního závodu do výnosů. Neodepsaná část kladného nebo záporného oceňovacího rozdílu k nabytému majetku se odepíše najednou při vyřazení poslední složky DNM nebo DHM. (Skálová, 2020)

Vyhláška k podvojnému účetnictví pro podnikatele 500/2002 v § 7 odst. 3b) definuje drobný dlouhodobý majetek (účet 028 – *Drobný dlouhodobý majetek*) jako hmotné movité věci a jejich soubory, které nejsou vykázané v účtu 022, a jsou tak účtovány účetní jednotkou do zásob.

Účet 029 – *Jiný dlouhodobý hmotný majetek* je určen pro položky dlouhodobých hmotných aktiv, které nelze zařadit do ostatních výše zmíněných účtů. (Skálová, 2020) Těmito položkami mohou být například dospělá zvířata bez ohledu na výši ocenění (s výjimkou služebních zvířat a zvířat v zoologických zahradách), ložiska nevyhrazeného nerostu nebo jejich části koupené nebo nabyté vkladem jako součást pozemku po 1. lednu 1997 v rozsahu vymezeném geologickým výzkumem (za podmínky uvedené ve Vyhlášce k provedení zákona o účetnictví 410/2009 § 66 odst. 2), a další.

1.5 Dlouhodobý majetek neodpisovaný

Účtový rozvrh (podle Přílohy A) uvádí, že dlouhodobý hmotný majetek, který se neodpisuje, se nachází v účtové skupině 03. Mezi tuto skupinu se řadí pozemky, umělecká díla, sbírky, movité kulturní památky a kulturní předměty. Na účet 031 – Pozemky, se zachycují pozemky bez ohledu na výši ocenění (pokud nejsou zbožím). Do pořizovací ceny pozemku se zahrnuje například hodnota lesa, jestliže byl nakoupen za účelem pěstování. Od roku 1997 se ložisko nerostných surovin při účtování odděluje od pozemku, neboť nemá v sobě zahrnuté jeho části, a proto se tedy účtuje na účtech 025 nebo 029. (Pelikánová, 2018)

Účet 032 – Umělecká díla a sbírky, obsahuje například výtvarná a umělecká díla, sbírky a předměty kulturní hodnoty bez ohledu na výši ocenění. Položky obsažené na tomto účtu musí odpovídat autorským zákonům, nesmí být součástí zboží, stavebních objektů nebo nesmí být

pořízeny za účelem dlouhodobého uložení volných peněžních prostředků (dlouhodobý finanční majetek). (Mrkosová, 2019)

1.6 Dlouhodobý nehmotný majetek

Dlouhodobý nehmotný majetek je charakteristický tím, že má nehmotnou formu a dobu použitelnosti delší než 1 rok, tj. doba, po kterou je majetek využitelný nebo uchovatelný pro současnou nebo jinou činnost, nebo může sloužit jako základ pro zdokonalování postupů a řešení včetně doby ověřování nehmotných výsledků. (Skálová, 2020) Účetní jednotky musí povinně do toho druhu majetku zahrnout nehmotný majetek s cenou vyšší než částka určená účetní jednotkou. (Mrkosová, 2019)

Dlouhodobý nehmotný majetek se řadí do účtové skupiny 01, pod kterým nalezneme například účet 012 – *Nehmotné výsledky vývoje*, na kterém se účtují výsledky úspěšně provedených prací, které nejsou předmětem průmyslových nebo jiných ocenitelných práv. Musí být však vytvořeny buď vlastní činností, s cílem obchodovat s nimi, nebo nabyty samostatně od jiných osob. Po novelizaci účetních předpisů od 1. 1. 2018 není možno vykazovat nehmotné výsledky výzkumu jako DNM, neboť ani podle mezinárodních účetních standardů již nesplňují kritéria pro zařazení do dlouhodobého nehmotného majetku (tj. identifikovatelnost, ovládání zdroje a existenci budoucích ekonomických užiteků). V tomto případě mohou účetní jednotky výsledky výzkumu účtovat například na vrub nákladů běžného účetního období nebo prostřednictvím časového rozlišení nákladů v podobě komplexních nákladů příštích období. (Skálová, 2020)

Účet 013 – *Software* obsahuje programové vybavení bez ohledu na to, jestli je předmětem autorských práv, či nikoliv. Musí být však pořízen samostatně (to znamená, že není součástí dodávky hardware) nebo musí být vytvořen vlastní činností s cílem s tímto programovým vybavením obchodovat. (Hasprová, 2019)

Vyhláška k podvojnému účetnictví pro podnikatele 500/2002 v § 6 hovoří o ocenitelných právech (účet 014 – *Ocenitelná práva*) zejména jako o předmětech průmyslového a obdobného vlastnictví, výsledcích duševní tvůrčí činnosti a práv podle zvláštních právních předpisů.

Účet 015 – *Goodwill* představuje dobrou pověst a dobré jméno podniku nebo jeho výrobků a služeb. Účetní jednotka ho vyazuje při koupi podniku, v případě přijatého vkladu nebo v rámci přeměn společnosti. Zachycuje tedy kladný nebo záporný rozdíl mezi oceněním podniku získaného převodem či přechodem za úplat, vkladem nebo oceněním majetku a dluhů v rámci přeměn obchodní korporace a souhrnem jeho individuálně přeceněných částí majetku

sníženým o převzaté závazky. Kladný goodwill se odepisuje rovnoměrně nejpozději do 60 měsíců od nabytí obchodního závodu do nákladů, záporný goodwill se odpisuje do výnosů. (Skálová, 2020)

Podle § 6 Vyhlášky k podvojnému účetnictví pro podnikatele 500/2002 jsou na účtu 016 – *Povolenky na emise* bez ohledu na výši jejich ocenění zahrnuty povolenky na emise skleníkových plynů a povolenky na emise způsobené letectvím, dále jednotky snížení emisí a ověřeného snížení emisí z projektových činností a jednotky přiděleného množství.

Vyhláška k provedení zákona o účetnictví 500/2002 v § 6 zahrnuje do dlouhodobého nehmotného majetku také účet 017 – *Preferenční limity* týkající se individuálních produkčních kvót, individuálního referenčního množství mléka a individuálního limitu prémiových práv bez ohledu na výši ocenění (výjimkou je první držitel v případě, že by náklady na získání informace o jejich ocenění reprodukční pořizovací cenou nepřevýšily její významnost). (Skálová, 2020)

Do účtu 019 – *Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek* jsou zařazeny položky, které nelze zahrnout do výše zmíněných účtů. Dříve sem patřily i povolenky na emise a preferenční limity, ale obě položky mají právě své (již zmíněné) umístění. Tento účet tedy používá účetní jednotka k evidenci dlouhodobého nehmotného majetku, o kterém si sama rozhodne v rámci své kompetence. (Mrkosová, 2019)

1.7 Účetní odpisy

V účetnictví je majetek podle § 28 (563/1991 Sb. Zákona o účetnictví) evidován a odpisován účetní jednotkou, která:

- má k němu vlastnické nebo jiné právo,
- hospodář s majetkem státu nebo s majetkem územních samosprávních celků,
- používá majetek v případě:
 - smlouvy o výpůjčce po dobu zajištění závazků převodem práva,
 - vlastnického práva k movitým věcem (s výjimkou cenných papírů nabývá na základě projevu vůle jiným způsobem než převzetím věci),
 - stanovených zvláštními právními předpisy nebo prováděcími právními předpisy.

Účetní odpisy jsou nedílnou součástí správné evidence majetku, neboť dávají přehled o jeho reálném opotřebení. Odpisy ovlivňují rozvahu, výkaz zisků a ztráty a také cash flow tak, že každoročně snižují hospodářský výsledek podniku. Jsou pro účetní jednotku nákladem,

do kterého se postupně převádí hodnota dlouhodobého hmotného či nehmotného majetku. Odpisy se účtují podle účtové osnovy na stranu Má Dáti na nákladový účet 551 – Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku a zároveň se na stranu Dal zapisuje účet oprávek 07x – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku, nebo 08x – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku. Na účet oprávek se zaznamenávají odpisy za celou dobu životnosti DM. Pořizovací cena majetku je tedy oprávkami spravována, čili snižována na zůstatkovou cenu. (Mrkosová, 2019)

Účty oprávek patří mezi pasivní účty, ale přesto mají své místo v rozvaze na straně aktiv, avšak se záporným znaménkem a jsou zachyceny ve sloupci „korekce“. Vzhledem k tomu, že se majetek po celou dobu fungování podniku kumuluje, mohou být oprávky dlouhodobého charakteru. Účetní odpisy se počítají od chvíle zaevidování majetku ze vstupní ceny, za kterou byl majetek pořízen, ale jen do částky jeho ocenění v účetnictví. Odpisy se zaokrouhlují na celé koruny nahoru. (Hasprová, 2019)

Pro výpočet odpisů si každá účetní jednotka sestavuje tzv. odpisový plán, jenž je účetním dokladem sloužícím pro výpočet a zaúčtování odpisů. Obsahuje seznam veškerého odpisovaného dlouhodobého majetku s určením procenta opotřebení. (Mrkosová, 2019) Procenta opotřebení se stanovují jako roční odpisová sazba, která představuje v procentech vyjádřenou roční hodnotu odpisů, které mohou být stanoveny v závislosti na 3 různých metodách a okolnostech:

- na výkonu, např. podle objemu jeho produkce nebo doby, po kterou bude používán,
- na čase, který se týká délky doby životnosti daného majetku; lze použít lineární nebo zrychlené odpisy,
- na metodě komponentního odpisování, která se řídí § 56a vyhlášky č. 500/2002 Sb. a lze ji uplatnit pouze pro stavby, byty, nebytové prostory, samostatné movité věci a jejich soubory. Spočívá v rozdílné době odpisování určitých částí majetku, pro které buď platí, že jejich hodnota je významná ve vztahu k celkové hodnotě majetku, nebo jejich doba použitelnosti se značně liší od zbylé části majetku. (Valouch, 2012)

Konkrétní způsob odpisování by měla účetní jednotka zvolit podle kritérií, které nejvěrněji vystihují způsob vyjádření skutečného opotřebení.

1.7.1 Časové odpisy

Odpisy týkající se doby životnosti majetku se mohou vypočítat dvojím způsobem. U majetku, který se opotřebovává rovnoměrně po celou dobu jeho užívání, lze doporučit tzv. *rovnoměrné* účetní odpisy. Pokud například bude podnik používat osobní automobil jako součást své podnikatelské činnosti po dobu 3 let a každý rok najede stejný počet kilometrů, lze tedy předpokládat, že rovnoměrná metoda odpisování tohoto automobilu bude v tomto případě nejlépe vystihovat postupné pravidelné snižování hodnoty tohoto majetku. (Valouch, 2012) Rovnoměrné účetní odpisy se tedy vyplatí použít také například při odpisování kancelářského nábytku, protože má stabilní strukturu a je méně vystaven fyzickému opotřebení. (Hajiyev, 2021) Tuto skutečnost vyjadřuje rovnice 1:

$$O = \frac{VC}{t}, \quad (1)$$

kde: VC je vstupní cena majetku, z níž bude odpisováno,
 t je doba odpisování. (Valouch, 2012)

U majetku, který v průběhu životnosti ztrácí svou hodnotu, neboli „morálně zastarává“, lze aplikovat tzv. *zrychlené (degresivní)* účetní odpisy. Tento majetek se takto opotřebovává většinou v prvních letech odpisování, proto je u zrychlených odpisů vždy v následujícím roce odpisování odepsána nižší část hodnoty majetku než v předchozím roce. Výpočet zrychlených účetních odpisů lze vyjádřit rovnicí 2:

$$O = \frac{2 \cdot VC \cdot (t+1-i)}{t \cdot (t+1)}, \quad (2)$$

kde: VC je vstupní cena,
 t je počet let odpisování,
 i je rok odpisování. (Valouch, 2012)

2 Dlouhodobý majetek – daňové hledisko

Podle daňového hlediska je dlouhodobý majetek definován v Zákoně o daních z příjmů, č. 586/1992 Sb, který obsahuje všechny potřebné informace ke správnému hospodaření s daněmi v různých oblastech. Tento zákon také zahrnuje pravidla pro výpočet odpisů, rozlišuje daňově uznatelné a daňově neuznatelné položky a podává spoustu dalších důležitých informací.

2.1 Dlouhodobý hmotný majetek

Hmotným majetkem ve smyslu tohoto zákona se podle §26 rozumí například samostatné hmotné movité věci, popřípadě jejich soubory se samostatným technicko-ekonomickým určením, jejichž vstupní cena přesahuje hodnotu 80 000 Kč a mají provozní a technické funkce delší než 1 rok.

Dále sem patří budovy, domy a jednotky, pěstitelské celky trvalých porostů s dobou plodnosti delší než tři roky uvedené v odstavci 9 § 26 ZDP, dospělá zvířata a jejich skupiny, jejichž vstupní cena je vyšší než 80 000 Kč, stavby (s výjimkou provozních důlních děl, drobných staveb na pozemcích určených k plnění funkcí lesa, či k zajišťování provozu lesních školek nebo k provozování myslivecké činnosti, pokud jejich zastavěná plocha nepřesahuje 30 m² a výšku 5 m, nebo oplocení potřebného k zajišťování lesní výroby a myslivecké činnosti, které je drobnou stavbou) a jiný majetek vymezený v odstavci 3 § 26 ZDP.

Výše zmíněný hmotný majetek smí odpisovat pouze ten, kdo má k této činnosti oprávnění.

Tak zvaným odpisovatelem podle §28 ZDP je:

- poplatník, který má k hmotnému majetku vlastnické právo,
- organizační složka státu příslušná hospodařit se státním majetkem,
- státní příspěvková organizace, státní podnik nebo jiná státní organizace příslušná hospodařit nebo s právem hospodařit s majetkem státu,
- příspěvková organizace územního samosprávného celku nebo dobrovolného svazku obcí u hmotného majetku předaného zřizovatelem k hospodaření,
- dobrovolný svazek obcí u hmotného majetku vloženého členskou obcí,
- podílový fond a svěřenecký, jehož součástí je hmotný majetek,
- nástupnická obchodní korporace zanikající či rozdělované obchodní korporace při přeměně.

Hmotným majetkem, který je vyloučený z odpisování, neboť se jeho hodnota v průběhu času obvykle navyšuje než klesá, se podle § 27 ZDP rozumí bezúplatně převedený majetek podle smlouvy o finančním leasingu, pokud výdaje (náklady) související s jeho pořízením nepřesáhly hodnotu 80 000 Kč. Dále se neodpisují například:

- pěstitelské celky trvalých porostů, jejichž doba plodnosti je delší než 3 roky a nedosáhl plodonosného stáří,
- umělecká díla, která jsou hmotným majetkem a nejsou součástí stavby a budovy,
- movité kulturní památky a soubory movitých kulturních památek,
- hmotný majetek převzatý povinně bezúplatně podle zvláštních právních předpisů,
- inventarizační přebytky hmotného majetku zjištěné podle zvláštního právního předpisu, pokud nebyly při zjištění zaúčtovány ve prospěch výnosů,
- hmotný majetek nabytý darováním, plněním ze svěřeneckého fondu nebo z rodinné fundace, jehož nabytí bylo od daně z příjmů osvobozeno nebo nebylo předmětem daně,
- a další aktiva odolná proti opotřebení.

2.2 Dlouhodobý nehmotný majetek

Zákon o daních z příjmů v § 32a do 31. 12. 2020 definoval dlouhodobý nehmotný majetek a stanovoval podmínku pro možnost odpisování. Možnost odpisování tohoto druhu majetku měl pouze tehdy, jestliže byl nabyt úplatně, vkladem člena obchodní korporace, tichého společníka, přeměnou, zděděním či darováním, nebo byl vytvořen vlastní činností za účelem obchodování s ním nebo k jeho opakovanému poskytování. Doba použití DNM v podniku musela být déle než 1 rok a jeho vstupní cena musela převýšit limit 60 000 Kč.

Dle § 32a odst. 4 ZDP se u nehmotného majetku, ke kterému měl poplatník právo užívání na dobu určitou, stanovoval roční odpis jako podíl vstupní ceny a sjednané doby ve smlouvě. Avšak v ostatních případech se DNM odpisoval rovnoměrně bez přerušení:

- audiovizuální dílo ... 18 měsíců,
- software ... 36 měsíců,
- nehmotné výsledky výzkumu a vývoje ... 36 měsíců,
- ostatní nehmotný odpisovatelný majetek ... 72 měsíců.

V situaci, kdy docházelo k technickému zhodnocení a zvyšovala se tak vstupní cena majetku, se zmíněný DNM odpisoval takto:

- právo užívání na dobu určitou ... do konce doby sjednané smlouvou,
- audiovizuální díla ... 9 měsíců,
- software ... 18 měsíců,
- nehmotné výsledky výzkumu a vývoje ... 18 měsíců,
- ostatní nehmotný odpisovatelný majetek ... 36 měsíců.

(Dušek, 2017)

Od 1.1.2021 již nehmotný majetek a jeho daňové odpisování Zákon o daních z příjmů neupravuje a daňová uznatelnost účetních odpisů DNM se u poplatníků řídí § 24 odst. 2 ZDP. V tomto případě jsou výdaje na pořízení DNM jednorázovým výdajem v okamžiku zaplacení. Poplatníci vedoucí účetnictví, kteří si pořídili dlouhodobý nehmotný majetek před 1.1.2021 nadále daňově odpisují podle § 32a ZDP ve znění účinném do 31.12.2020 (viz výše). U majetku pořízeného od 1.1.2020 však mohou využít nových změn. Zrušení kategorie DNM podle §32a ZDP vyvolalo řadu legislativně – technických změn, například se na tuto změnu reaguje v úpravě daňové neuznatelnosti zůstatkové ceny vyřazeného majetku v §25 ZDP. (Běhounek, 2021)

2.3 Technické zhodnocení

Technickým zhodnocením se ve smyslu zákona o daních z příjmů § 33 rozumí vždy výdaje na dokončené nástavby, přístavby, stavební úpravy, rekonstrukce a modernizace majetku, kterými se vstupní hodnota tohoto majetku zvýšila o více než 80 000 Kč ve zdaňovacím období. Technickým zhodnocením jsou i uvedené výdaje nepřesahující stanovené částky, které poplatník na základě svého rozhodnutí neuplatní jako výdaj (náklad) podle § 24 odst. 2 ZDP.

Rekonstrukce (dle §33 odst. 2 ZDP) v tomto případě znamená jakýkoli zásah do majetku, který má za následek změnu jeho účelu nebo technických parametrů. Za změnu technických parametrů se však podle nového pokynu D-6 podle zákona nepovažuje jen samotná záměna použitého materiálu, jako je například vybavení motorového vozidla zimními pneumatikami, či samotná výměna dřevěných rámu na oknech za rámy plastové. Modernizací se tedy (podle odst. 3 tohoto zákona) rozumí rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti majetku. Jestliže není technické zhodnocení odpisováno zvlášť, zvyšuje vstupní a zůstatkovou cenu příslušného majetku. (Skálová, 2019) Technické zhodnocení nehmotného majetku se od roku 2021 již nerealizuje, neboť se dlouhodobý nehmotný majetek ve smyslu tohoto zákona o daních z příjmů podle nových úprav neodpisuje.

2.4 Daňové odpisy

Účetní jednotky počítají své daňové odpisy podle zákona o daních z příjmů 586/1992 Sb. Tyto daňové odpisy jsou oproti účetním odpisům daňově uznatelnými náklady pro účely stanovení daňového základu a z toho plynoucí daně z příjmů. Při výpočtu daňového základu k dani se musí zjistit rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy: (Rubáková, 2015)

- účetní odpisy = daňové odpisy → není třeba upravovat daňový základ,
- účetní odpisy > daňové odpisy → daňový základ navýšíme o rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy,
- účetní odpisy < daňové odpisy → daňový základ snížíme o rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy.

Dle § 30 odst. 1 tohoto zákona zatřídí poplatník v prvním roce odpisování daný majetek do správné odpisové skupiny. Zatřídění majetku do šesti odpisových skupin plyne z přílohy č. 1 ZDP. (Skálová, 2020) Některé vybrané příklady jsou uvedeny v tabulce 1.

Tabulka 1: Odpisové skupiny

Odpisová skupina	Doba odpisování	Příklady
1	3 roky	Kancelářská technika, nářadí
2	5 let	Motorová vozidla, elektronika
3	10 let	Montované stavby, turbíny
4	20 let	Budovy ze dřeva a plastů, věže
5	30 let	Tunely, mosty, fontány, silnice
6	50 let	Budovy hotelů, muzea, knihovny

Zdroj: Zákon o daních z příjmů, § 30 odst. 1.

Způsob odpisování stanoví libovolně pro každý nově pořízený majetek vlastník a po celou dobu odpisování již jednou zvolený způsob nelze měnit. Odpisuje se nejvýše do vstupní ceny nebo do její zvýšené hodnoty. Existují dva způsoby daňového odpisování:

- rovnoměrné odpisování (dle § 31 ZDP),
- zrychlené odpisování (dle § 32 ZDP).

2.4.1 Rovnoměrný způsob odpisování

Při rovnoměrném způsobu odpisování uvedeném v § 31 ZDP jsou odpisovým skupinám přiřazeny maximální roční odpisové sazby podle tabulky 2:

Tabulka 2: Roční odpisová sazba pro rovnoměrný způsob odpisování (%)

Odpisová skupina	V prvním roce odpisování	V dalších letech	Pro zvýšenou vstupní cenu
1	20,0	40,0	33,3
2	11,0	22,25	20,0
3	5,5	10,5	10,0
4	2,15	5,15	5,0
5	1,4	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2,0

Zdroj: Zákon o daních z příjmů § 31 odst. 1a).

Zvýšenou vstupní cenou se dle § 29 odst. ZDP rozumí vstupní cena, která je zvýšená o její technické zhodnocení definované v § 33 ZDP. (Dušek, 2020) Výše odpisů se vypočítává pro jednotlivé roky jako násobek vstupní ceny (VC) a odpisové sazby v procentuálním vyjádření podle uvedené rovnice 3:

$$\text{Rovnoměrný odpis} = VC \cdot \frac{\text{Roční odpisová sazba}}{100} \quad (3)$$

V zákoně o daních z příjmů v § 31 odst. 4 se uvádí, že poplatník, který je prvním odpisovatelem dlouhodobého hmotného majetku zařazeného do jedné z prvních třech odpisových skupin (kromě strojů pro zemědělství a lesnictví, zařízení pro čištění a úpravu vod, letadel, osobních automobilů a motocyklů), smí využít vyšší odpisovou sazbu v prvním roce odpisování o celých 10 % (uvedeno v tabulce 3).

Tabulka 3: Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 10 %

Odpisová skupina	V prvním roce odpisování	V dalších letech odpisování	Pro zvýšenou vstupní cenu
1	30	35	33,3
2	21	19,75	20
3	15,4	9,4	10

Zdroj: Zákon o daních z příjmů § 31 odst. 1d).

2.4.2 Zrychlený způsob odpisování

U výpočtu zrychlených odpisů se nepoužívají roční odpisové sazby, ale koeficienty uvedené v § 32 odst.1 ZDP. Ke každému majetku je tedy dle jeho odpisové skupiny přiřazen určitý koeficient, který se v každém roce odpisování liší (viz tabulka 4). Tento koeficient je následně dosazen do příslušného vzorce, který se také dle roku odpisování liší. Zrychlená metoda odpisování je výhodná pro podnikatele, kteří chtějí odepisovat do nákladů nejvyšší částku v prvních letech užívání DM. (Hasprová, 2019)

Tabulka 4: Koeficienty pro zrychlené odpisování

Odpisová skupina	V prvním roce odpisování	V dalších letech odpisování	Pro zvýšenou zůstatkovou cenu
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

Zdroj: Zákon o daních z příjmů § 32 odst. 1.

Odpisy se tedy stanovují těmito dvěma způsoby podle § 32 ZDP:

- V prvním roce odpisování jako podíl vstupní ceny (VC) a přiřazeného koeficientu (k) pro zrychlené odpisování platného v prvním roce (viz rovnice 4). Stejně jako při rovnoměrných odpisech může být v prvním roce tento odpis navýšen o 10 – 20 % vstupní ceny majetku.

$$\text{Zrychlený odpis v prvním roce} = \frac{VC}{k} \quad (4)$$

- V dalších zdaňovacích obdobích jako podíl dvojnásobku zůstatkové ceny majetku (ZC) a rozdílu mezi přiřazeným koeficientem zrychleného odpisování platným pro zvýšenou zůstatkovou cenu a počtem let (n), po které byl majetek odpisován ze zvýšené zůstatkové ceny. Tento vztah je znázorněn v rovnici 5:

$$\text{Zrychlený odpis v dalších letech} = \frac{2 \cdot ZC}{k-n} \quad (5)$$

Obdobně se zrychlené odpisy vypočítávají, pokud se započítá technické zhodnocení se zvýšenou zůstatkovou cenou, v prvním roce a dalších letech odpisování podle rovnic 6 a 7 (Dušek, 2020):

$$\text{Zrychlený odpis v prvním roce} = \frac{2 \cdot ZZC}{k} \quad (6)$$

$$\text{Zrychlený odpisy v dalších letech} = \frac{2 \cdot ZZC}{k-n} \quad (7)$$

3 Zachycení dlouhodobého majetku ve vybraném podniku

Tato kapitola bakalářské práce se věnuje převedení teoretických poznatků z předešlé části do praxe tak, jak je to aplikováno ve firmě All Beads Cz s. r. o. Bude zde uvedeno, jaký dlouhodobý majetek vlastní, za jakou cenu a kdy byl tento majetek pořízen. Cílem této pasáže bude tedy zohlednit vybrané způsoby odpisování majetku podniku a popsat další možné způsoby odpisování tak, aby byl zmíněný vliv na základ daně a možnost jejího maximálního snížení. V počátku této praktické části je uvedena charakteristika daného podniku a dále informace o jeho dlouhodobém majetku a jeho způsobu reálného odpisování. Poté tato část obsahuje různé způsoby propočtů účetních a daňových odpisů a reálný výběr příhodného způsobu odpisování pro konkrétní majetek v podniku.

3.1 Charakteristika podniku

Firma All Beads Cz. byla registrována 29. června 1999 jako společnost s ručením omezením a byla také zapsána do obchodního rejstříku u Krajského soudu v Ústí nad Labem. Tato obchodní firma však se současnými podmínkami a s tímto jménem vznikla až v roce 2009. Sídli v Jablonci nad Nisou na adrese Palackého 3145/41, 466 01 v Paláci Jablonex. Základní kapitál činil 100 000,- Kč, který byl plně splacen. Jednatel společnosti jedná za společnost samostatně bez omezení ve všech záležitostech.

Jelikož je firma brána jako distributor, své produkty nevyrobí, ale jen je kupuje za účelem dalšího prodeje. Mezi své produkty řadí různé druhy bižuterních komponentů, jako je například rokajl nebo korálky nepřebných tvarů, barev a zušlechtění. Velkoobchodní činnost firmy je zaměřena především na obchody, internetové prodejce, výrobce a význačné designery, nejedná se tedy o prodej koncovému zákazníkovi.

Počet zaměstnanců na hlavní pracovní poměr je 10, jedná se především o expedici, logistiku a vyřizování zakázek. Kromě těchto kmenových zaměstnanců firma využívá i pracovníky na Dohodu o provedení práce, jejichž náplní je balení zboží podle určitého množství nebo váhy, etiketování, tubičkování a navlékání. Obrat za rok je cca 40 milionů Kč. 99 % zakázek směřuje do zahraničí, především na trhy západní Evropy, Spojených států amerických a Austrálie.

3.2 Dlouhodobý majetek v podniku

Do dlouhodobého majetku podniku se řadí dopravní prostředky, kancelářská výbava a počítače. Každý podnik, který vede daňové odpisy, je povinen řídit se zákonem o daních z příjmů. Podle tohoto zákona se dlouhodobý majetek definuje jako movité věci, jejichž vstupní cena přesahuje hodnotu 80 000 Kč a mají provozní a technické funkce delší než 1 rok. Majetek v podniku, který je ohodnocen níže než potřebná hodnota zmíněná výše, je brán jako evidovaný drobný majetek a je účtován přímo do spotřeby, proto ho podnik k odpisování nepoužívá. Společnost nevlastní žádnou stavbu nebo pozemky, sídlí v pronajatých prostorech.

Podnik počítá účetní i daňové odpisy. Pro správný výpočet daňových odpisů se řídí zákonem o daních z příjmů. Vlastní majetek, který nejčastěji patří do odpisové skupiny číslo 2, tudíž doba odpisování majetku je zvolena na 5 let = 60 měsíců od měsíce následujícího po zařazení. Daňové odpisy nehmotného majetku pořízené před 31. 12. 2020 jsou uplatňované podle § 32a Zákona o daních z příjmů. Daňové odpisy dopravních prostředků jsou uplatňované zrychlené z důvodu rychlejšího uplatnění v daňových nákladech v prvních letech odepisování. Kvůli tomu, že podnik vede účetnictví, musí počítat i účetní odpisy podle Zákona o účetnictví. Vždy se však snaží zachytit opotřebením majetku tím nejreálnějším způsobem.

Většina dlouhodobého hmotného majetku, který tento podnik vlastní, má hodnotu nižší než 80 000 Kč, proto se bude následující část věnovat osobním automobilům a kancelářské výbavě v podniku. Ačkoli se kancelářská výbava v podniku již neodpisuje, neboť už je zcela odepsaná a patří do nákladů, v této části bude ukázán rozdíl mezi počítanými odpisy odlišnými metodami. Osobních automobilů vlastní podnik cca 7, avšak pro tuto praktickou část se hodí jeden z nich. Škoda Octavia II Style 1,2TSI 81kW byla pořízena a zařazena do užívání 14. 2. 2016 a její pořizovací cena byla 474 984 Kč. Kancelářská výbava vyrobená na míru byla zařazena do užívání 14. 12. 2013 v celkové částce 113 510 Kč.

3.3 Výpočet účetních odpisů

Dobu odpisování si účetní jednotka určí podle míry používání. Čím víc je tedy majetek používán, tím kratší dobu odpisování zvolí. Účetní jednotka musí si vybírat takový způsob výpočtu účetních odpisů, aby co nejreálněji a nejpřesněji odpovídal fyzickému i morálnímu opotřebením majetku v podniku. Další části tedy popisují, jakým nejvhodnějším způsobem účetní odpisy počítat.

3.3.1 Osobní automobil Škoda Octavia

Pro výpočet účetních odpisů v případě tohoto osobního automobilu je nejvhodnější rovnoměrný způsob odpisování, a to proto, že každý rok najede stejný počet kilometrů. Účetní jednotka určila dobu odpisování 5 let = 60 měsíců od měsíce následujícího po zařazení. Od roku pořízení tento automobil denně najezdil v průměru 100 km. Vzhledem k víkendům a svátkům bylo auto používáno cca 250 pracovních dní v roce, tedy asi 21 dní v měsíci. Za dobu životnosti najezdil okolo 130 000 km. Tento automobil patří k nejvíce využívanému autu v podniku, proto ujede každý den stokilometrové vzdálenosti. Neplánuje se však žádný prodej tohoto majetku, proto zde není uvedena zbytková hodnota.

Tabulka 5: Rovnoměrné účetní odpisy osobního automobilu

Rok	Vstupní cena	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2016	474 984	71 248	71 248	403 736
2017	474 984	94 997	166 245	308 739
2018	474 984	94 997	261 242	213 742
2019	474 984	94 997	356 239	118 745
2020	474 984	94 997	451 236	23 748
2021	474 984	23 748	474 984	0

Zdroj: Vlastní zpracování z poskytnutých dat od vybrané firmy.

Jelikož účetní jednotka zařadila tento osobní automobil v únoru, ale doba odpisování se v podniku počítá až od měsíce následujícího po zařazení, musí se ve vzorci v prvním roce používání (podle tabulky 5) pracovat pouze s 10 měsíci: $(474\,984/60)*10 = 71\,248$. Je tedy patrné, že odpisy v prvním a posledním roce odpisování jsou nižší než v průběhu ostatních let. V roce 2021 se tedy odpisoval zbytek neodepsaných měsíců z prvního roku používání. Odpisy se v každém roce zaokrouhlují směrem nahoru.

3.3.2 Kancelářská vybava

Součástí kancelářské vybavy jsou kancelářské židle, stoly a skříně. Vzhledem k povaze majetku je nejvhodnější počítat lineární účetní odpisy, neboť se nábytek odpisuje rovnoměrně po celou dobu jeho používání. Tato kancelářská vybava v podniku je brána jako soubor movitých věcí, proto se účtuje do odpisového plánu jako celek najednou. Doba odpisování si účetní jednotka stanovila na 5 let (60 měsíců) podle 2. odpisové skupiny. Odpisový plán této kancelářské sestavy je uveden v tabulce 6.

Tabulka 6: Lineární účetní časové odpisy kancelářského nábytku

Rok	Vstupní cena	Odpisy	Oprávky	Zůstatková cena
2014	113 510	22 702	22 702	90 808
2015	113 510	22 702	45 404	68 106
2016	113 510	22 702	68 106	45 404
2017	113 510	22 702	90 808	22 702
2018	113 510	22 702	113 510	0

Zdroj: Vlastní vypracování.

I zde podnik počítá odpisy až od měsíce následujícího po zařazení (v tomto případě od ledna roku 2014). Proto jsou roční odpisy po celou dobu odpisování stejné. V případě stejných ročních odpisů během let je tedy v tabulce zřejmé, že při porovnání sloupce oprávek a zůstatkové ceny (ZC), jsou čísla jdoucí svisle proti sobě v letech 2014 – 2017 stejné (např. číslo 22 702 v roce 2014 ve sloupci oprávek je stejné jako číslo v roce 2017 ve sloupci ZC atd.) V roce 2018 oprávky dosáhly hodnoty vstupní ceny, proto je zůstatková cena rovna nule a nábytek se dá tak považovat za zcela odepsaný.

3.4 Výpočet daňových odpisů

Daňové odpisy dlouhodobého hmotného majetku jsou v této kapitole počítány oběma možnými způsoby, a to rovnoměrně a zrychleně. U kancelářského nábytku jsou navíc kromě rovnoměrného a zrychleného způsobu počítány odpisy se zvýšeným procentem odpisů v prvním roce.

3.4.1 Osobní automobil Škoda Octavia

Osobní automobil je zařazen do druhé odpisové skupiny s dobou odpisování 5 let, neboli 60 měsíců. U rovnoměrného daňového odpisování se udává roční sazba 11 % a v následujících letech 22,25 %. Podrobné výpočty udává tabulka 7.

Tabulka 7: Rovnoměrné daňové odpisy osobního automobilu

Rok	Vstupní cena	Odpisy	Oprávky	Zůstatková cena
2016	474 984	52 249	52 249	422 735
2017	474 984	105 684	157 933	317 051
2018	474 984	105 684	263 617	211 367
2019	474 984	105 684	369 301	105 683
2020	474 984	105 683	474 984	0

Zdroj: Vlastní zpracování.

Oproti účetním odpisům, kdy se automobil odepsal až v roce 2021, je podle daňového hlediska odepsán již v roce 2020. Snížená doba užívání v prvním roce se zohledňuje nižší odpisovou sazbou. Zákon o daních z příjmů v § 31 nedovoluje zvýšení odpisové sazby v prvním roce pro osobní automobily použité k účelům tohoto podniku.

Pro *zrychlené daňové odpisy* se podle druhé odpisové skupiny užívá v 1 roce koeficient číslo 5 a v dalších letech koeficient s číslem 6 (viz tabulka 8)

Tabulka 8: Zrychlené daňové odpisy osobního automobilu

Rok	Vstupní cena	Odpisy	Oprávky	Zůstatková cena
2016	474 984	94 997	94 997	379 987
2017	379 987	151 995	246 992	227 992
2018	227 992	113 996	360 988	113 996
2019	113 996	75 998	436 986	37 998
2020	37 998	37 998	474 984	0

Zdroj: Vlastní zpracování.

Odpisy jsou při zrychleném způsobu odpisování nejvyšší ve druhém roce odpisování a během dalších let se částka snižuje o skoro stejnou hodnotu (okolo 38 000). Vstupní cena se zde v každém roce mění, neboť se pracuje ve vzorci s cenou zůstatkovou z předchozího roku.

3.4.2 Kancelářská vybava

Zákon o daních z příjmů zařazuje kancelářský nábytek do druhé odpisové skupiny na dobu 5 let. Roční odpisové sazby budou tedy u nábytku stejné, jako to bylo u osobního automobilu. U *rovnoměrného odpisování* je tato sazba 11 % v prvním roce a v dalších letech 22,25 %. Tabulka č. 9 zahrnuje podrobné výpočty.

Tabulka 9: Rovnoměrné daňové odpisy kancelářského nábytku

Rok	Vstupní cena	Odpisy	Oprávky	Zůstatková cena
2014	113 510	12 487	12 487	101 023
2015	113 510	25 256	37 743	75 767
2016	113 510	25 256	62 999	50 511
2017	113 510	25 256	88 255	25 255
2018	113 510	25 255	113 510	0

Zdroj: Vlastní vypracování.

V tomto případě je částka odpisů v prvním roce nejnižší a další roky se udržuje na stejné hodnotě. V důsledku zaokrouhlování odpisů na celá čísla nahoru se hodnota v roce 2018 liší o 1 Kč, aby se kumulace opravěk rovnala vstupní ceně a aby se po celkovém odepsání majetku zůstatková cena rovnala nule. Kdyby všechny odpisy vycházely ihned z výpočtu v celých číslech, byla by částka v posledním roce zcela beze změny.

Zákon o daních z příjmů v § 31 odst. 1d) umožňuje uplatnit zvýšení odpisování majetku v prvním roce o 10 %. Roční odpisové sazby jsou pak podle druhé odpisové skupiny ve výši 21 % v prvním roce a v dalších letech 19,75 %. Tuto skutečnost bere v potaz tabulka 10.

Tabulka 10: Rovnoměrné daňové odpisy se zvýšením o 10 %

Rok	Vstupní cena	Odpisy	Oprávky	Zůstatková cena
2014	113 510	23 888	23 888	89 622
2015	113 510	22 419	46 307	67 203
2016	113 510	22 419	68 726	44 784
2017	113 510	22 419	91 145	22 365
2018	113 510	22 365	113 510	0

Zdroj: Vlastní zpracování.

Zvýšení odpisu o 10 % vstupní ceny v prvním roce zvýšilo hodnotu odpisu v roce 2014 téměř o polovinu hodnoty odpisu počítaném bez zvýšení. Touto operací se tak stal odpis v prvním roce nejvyšší. V posledním roce však odpis nesmí být stejný jako v předchozích letech, jelikož by poté celková hodnota opravěk převýšila vstupní cenu. Zde tedy není možné dodržet výpočet ze vzorce, protože by zůstatková cena na konci odpisování nebyla nulová, ale záporná.

U *zrychlených odpisů* se opět užívají koeficienty pro druhou odpisovou skupinu. V prvním roce se tedy počítá s koeficientem 5 a v dalších letech odpisování s koeficientem 6. Vzhledem k tomu, že se majetek ve firmě neprošel žádným technickým zhodnocením, koeficient pro zvýšenou vstupní cenu se zde nepoužívá. Výpočty uvádí tabulka 11.

Tabulka 11 Zrychlené daňové odpisy kancelářského nábytku

Rok	Vstupní cena	Odpisy	Oprávky	Zůstatková cena
2014	113 510	22 702	22 702	90 808
2015	90 808	36 324	59 026	54 484
2016	54 484	27 242	86 268	27 242
2017	27 242	18 162	104 430	9 080
2018	9 080	9 080	113 510	0

Zdroj: Vlastní zpracování.

Ve druhém roce jsou odpisy při zrychleném odpisování nejvyšší. Vstupní cena se v průběhu let opět mění, jelikož se zde ve vzorci počítá se zůstatkovou cenou předchozího roku. Zůstatková cena roku 2017, vstupní cena posledního roku a odpisy téhož roku si jsou zcela rovný.

Podle zákona o daních z příjmů je u tohoto druhu majetku možné odpisovat se zvýšením v prvním roce o 10 % také u zrychleného způsobu. Zde však neplatí užívání koeficientů, ale odpisy se počítají stejným způsobem jako u klasických zrychlených odpisů, až na výjimku, kdy se v prvním roce přičte k odpisu 10 % ze vstupní ceny. Bližší informace k výpočtu udává tabulka 12.

Tabulka 12: Zrychlené daňové odpisy se zvýšením o 10 %

Rok	Vstupní cena	Odpisy	Oprávky	Zůstatková cena
2014	113 510	34 053	34 053	79 457
2015	79 457	31 783	65 836	47 674
2016	47 674	23 837	89 673	23 837
2017	23 837	15 892	105 565	7 945
2018	7 945	7 945	113 510	0

Zdroj: Vlastní zpracování.

V důsledku zvýšení odpisu v prvním roce o 10 % vstupní ceny je tento odpisy nejvyšší a v dalších letech hodnoty klesají. Avšak v porovnání s nejvyšším odpisem v případě bez zvýšení má stále tento zvýšený odpis v roce 2014 nižší hodnotu. Toto 10% zvýšení ovlivňuje

celý průběh převádění dlouhodobého majetku do nákladů, neboť všechny tyto zvýšené odpisy jsou nižší než odpisy bez zvýšení o 10 % vstupní ceny majetku.

4 Porovnání rozdílného výpočtu odpisů k ušetření na dani

Účetní jednotka si při pořizování majetku zvolí způsob a dobu odpisování tak, aby to pro ni bylo výhodné, neboť celý majetek musí odpisovat v průběhu let stejným způsobem a určený způsob nelze měnit. U zrychleného daňového způsobu odpisování jsou podle ZDP stanoveny koeficienty, které nemůže podnik měnit. U rovnoměrného daňového odpisování smí poplatník podle § 31 odst. 7 ZDP na základě svého rozhodnutí použít nižší než maximální sazby uvedené v § 31 odst.1. To je dovoleno v případě, že je celý majetek používán k podnikatelským účelům. Účetní odpisy nejsou upraveny Zákonem o daních z příjmů, proto si může sama stanovit dobu odpisování podle způsobu a frekvence používání. Hlavním právním předpisem pro účetní druh odpisů je Zákon o účetnictví.

4.1 Osobní automobil Škoda Octavia

Podnik si zvolil rovnoměrný způsob účetních odpisů osobního automobilu, které zohledňuje způsob používání majetku. Jelikož je tento automobil používán každý rok stejně a každý den najede téměř stejný počet kilometrů, rovnoměrný způsob účetních odpisů je nejvhodnější, neboť nelze určit, kdy je opotřebováván více a kdy méně.

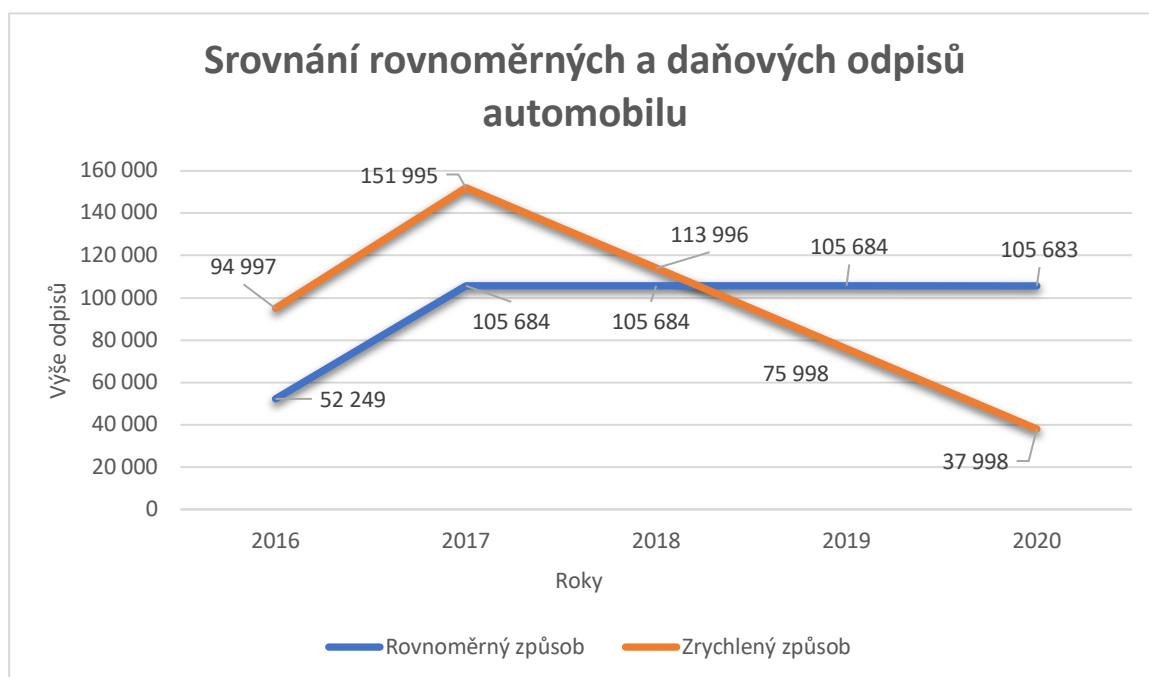
Při *daňovém odpisování* je možné zvolit buď rovnoměrný, nebo zrychlený způsob. Podnik ve skutečnosti používá na odpisování svých firemních automobilů zrychlený způsob. Rozdíl mezi rovnoměrným a zrychleným způsobem je vyjádřen v tabulce 13.

Tabulka 13: Porovnání daňových odpisů

Rok	Rovnoměrné odpisy	Zrychlené odpisy	Rozdíl
2016	52 249	94 997	- 42 748
2017	105 684	151 995	- 46 311
2018	105 684	113 996	- 8 312
2019	105 684	75 998	29 686
2020	105 683	37 998	67 685

Zdroj: Vlastní zpracování.

Při srovnání rovnoměrných a zrychlených odpisů se rozdíl mezi těmito dvěma způsoby velmi mění. Od roku 2016 do roku 2020 tento rozdíl stoupá ze záporných do kladných čísel, to ukazuje proměnlivost mezi tím, kdy jsou rovnoměrné odpisy nižší než zrychlené a naopak. Pro lepší představu znázorňuje tyto rozdíly obrázek 1.

Obrázek 1: Srovnání rovnoměrných a daňových odpisů osobního automobilu

Zdroj: Vlastní zpracování.

Podle grafu se dá usoudit, že výše rovnoměrných a zrychlených odpisů rostla v prvním roce téměř rovnoběžně. Po druhém roce výše zrychlených odpisů začala klesat pravidelným tempem, zatímco křivka rovnoměrných odpisů se zastavila ve vodorovné pozici. To znamená, že hodnota majetku od druhého roku klesala rovnoměrně, neboli že se odpisovala v průběhu let stejným tempem, zatímco u zrychlených odpisů se majetek podniku odpisoval kromě prvního a druhého roku s každým přibývajícím rokem pomaleji. Pomocí zrychlených odpisů je za první 3 roky odepsáno zhruba 76 % majetku, ale při použití rovnoměrných odpisů je za stejnou dobu odepsáno pouze 55,5 %.

Tabulka 15 ukazuje, jaká je možná daňová úspora při zohlednění 19 % sazby daně z příjmů právnických osob během různých způsobů daňových odpisů.

Tabulka 15: Možná daňová úspora v jednotlivých letech za osobní automobil

Rok	Rovnoměrné odpisy	Zrychlené odpisy	Rozdíl
2016	9 927,31	18 049,43	- 8 122,12
2017	20 079,96	28 879,05	- 8 799,09
2018	20 079,96	21 659,24	- 1 578,28
2019	20 079,96	14 439,62	5 640,34
2020	20 079,77	7 219,62	12 860,15

Zdroj: Vlastní zpracování.

Při rovnoměrných daňových odpisech lze od roku 2017 ušetřit na dani každý rok 20 079,96 Kč, v prvním roce je tímto způsobem možné ušetřit na dani jen polovinu ze zmíněné částky. U zrychlených daňových odpisů se ušetří na dani nejvíce v roce 2017, a to částku ve výši až 28 879,05 Kč. Sloupec, který je nazvaný jako „rozdíl“, poukazuje na to, kolik Kč lze ušetřit na dani u rovnoměrných odpisů oproti odpisům zrychleným a naopak. Stručně řečeno, rozdíl mezi rovnoměrnými a zrychlenými daňovými odpisy vyjadřují daňově uznatelné náklady, pomocí kterých lze na dani ušetřit. To znamená, že čím vyšší jsou náklady, tím méně se platí státu na daních.

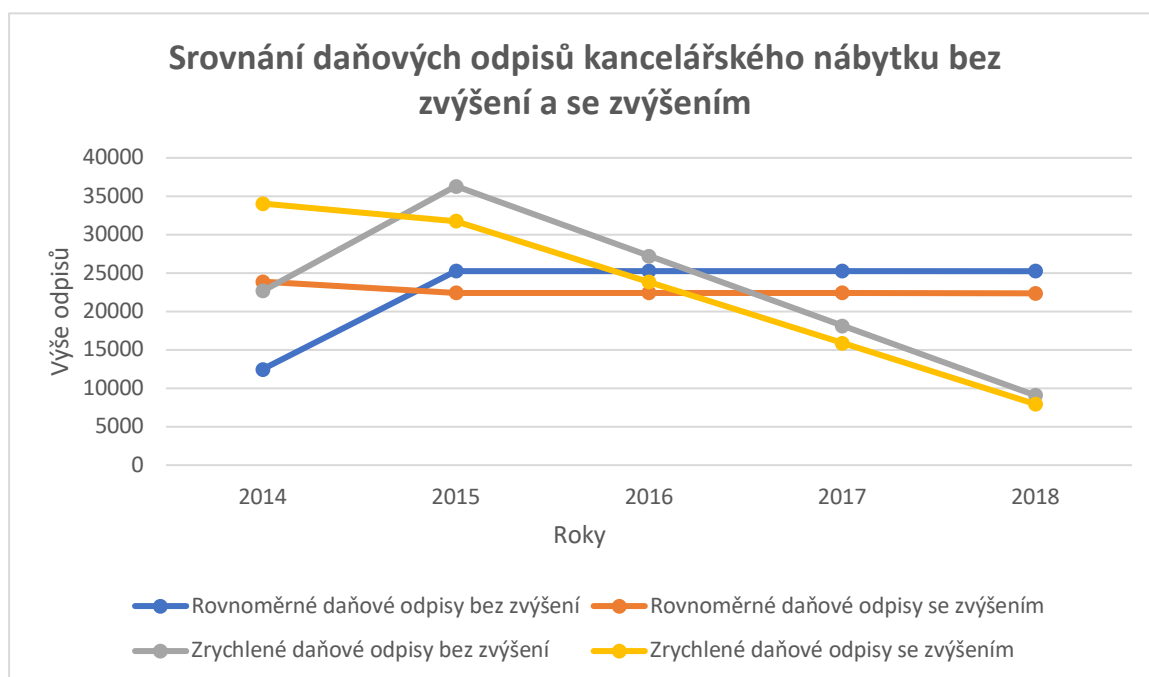
4.2 Kancelářská vybava

U kancelářské vybavy si společnost vybrala lineární účetní odpisy. Jak již bylo zmíněno, tento způsob nejlépe vyjadřuje proces opotřebení majetku. Vzhledem k tomu, že se kancelářský nábytek každý den opotřebovává stejně a není možné určit, kdy se opotřebovává méně a kdy více, je třeba využít rovnoměrný způsob výpočtu účetních odpisů. Kancelářskou vybavu je však možné odpisovat těmito způsoby: lineární účetní odpisy, rovnoměrné daňové odpisy bez zvýšení, rovnoměrné daňové odpisy se zvýšením o 10 %, zrychlené daňové odpisy, zrychlené daňové odpisy se zvýšením o 10 %. Tabulka 16 vyjadřuje rozdíly všech těchto daňových odpisů.

Tabulka 16: Porovnání daňových odpisů kancelářského nábytku

Rok	Rovnoměrné daňové odpisy			Zrychlené daňové odpisy		
	Bez zvýšení	Se zvýšením	Rozdíl	Bez zvýšení	Se zvýšením	Rozdíl
2014	12 487	23 888	- 11 401	22 702	34 053	- 11 351
2015	25 256	22 419	2 837	36 324	31 783	4 541
2016	25 256	22 419	2 837	27 242	23 837	3 405
2017	25 256	22 419	2 837	18 162	15 892	2 270
2018	25 255	22 365	2 890	9 080	7 945	1 135

Zdroj: Vlastní zpracování.

Obrázek 2: Srovnání daňových odpisů kancelářského nábytku bez zvýšení a se zvýšením

Zdroj: Vlastní zpracování.

Je možné porovnávat různé dvojice způsobů odpisování. Díky tomuto obrázku 2 jsou zmíněné 4 způsoby odpisování lépe představitelné.

Rovnoměrné odpisy bez zvýšení se liší od rovnoměrných odpisů se zvýšením tak, že v prvním roce jsou odpisy se zvýšením vyšší než odpisy bez zvýšení, ale v dalších letech se už skoro nemění a jsou po celou dobu nižší než odpisy bez zvýšení. U komparace zrychlených odpisů bez zvýšení a se zvýšením nastala podobná situace. Daňové odpisy jsou daňově uznatelným nákladem – od základu daně se odečítá a tím tak snižuje svou daňovou povinnost. Tabulka 17 vyjadřuje možné daňové úspory při aplikaci 19% sazby daně z příjmů.

Tabulka 17: Možná daňová úspora v jednotlivých letech za kancelářský nábytek

Rok	Rovnoměrné daňové odpisy			Zrychlené daňové odpisy		
	Bez zvýšení	Se zvýšením	Rozdíl	Bez zvýšení	Se zvýšením	Rozdíl
2014	2 372,53	4 538,72	- 2 166,19	4 313,38	6 470,07	- 2 156,69
2015	4 798,64	4 259,61	539,03	6 901,56	6 038,77	862,79
2016	4 798,64	4 259,61	539,03	5 175,98	4 529,03	646,95
2017	4 798,64	4 259,61	539,03	3 450,78	3 019,48	431,3
2018	4 798,45	4 249,35	549,1	1 725,2	1 509,55	215,65

Zdroj: Vlastní zpracování.

Rovnoměrné i zrychlené daňové odpisy bez zvýšení a se zvýšením se nejvíce liší v prvním roce, kdy je rozdíl mezi různými způsoby odpisování nejčtetnější. V posledním roce u zrychlených odpisů je dosažena nejnižší částka, která umožňuje ušetření na dani. Naopak nejvyšší možnou částku k ušetření na dani lze uskutečnit pomocí zrychlených odpisů bez zvýšení v druhém roce.

4.3 Shrnutí celkové úspory na dani

Pro každý druh dlouhodobého majetku by měl být vybrán takový způsob odpisů, který je nejvýhodnější pro daný podnik. V tomto případě je žádoucí, aby podnik mohl co nejvíce ušetřit na dani pomocí toho, že si zvolí vhodný způsob daňových odpisů. Pro osobní automobil byly proto zvoleny zrychlené daňové odpisy a pro kancelářskou sestavu způsob rovnoměrných odpisů se zvýšením. Tento celkový přehled zobrazuje tabulka 18.

Tabulka 18: Možná daňová úspora

Rok	Osobní automobil Zrychlené daňové odpisy	Kancelářská sestava Rovnoměrné daňové odpisy se zvýšením	Možná daňová úspora
2014	XXX	4 538,72	4 538,72
2015	XXX	4 259,61	4 259,61
2016	18 049,43	4 259,61	22 309,04
2017	28 879,05	4 259,61	33 138,66
2018	21 659,24	4 249,35	25 908,59
2019	14 439,62	XXX	14 439,62
2020	7 219,62	XXX	7 219,62

Zdroj: Vlastní zpracování.

Výše možné daňové úspory, pomocí kterých podnik platí státu na daních méně, se od roku 2014 zvyšovala až do roku 2017, kdy bylo možné odvádět nejnižší daně, protože se ve stejnou chvíli dva druhy majetku odepisují zároveň. Od roku 2017 však musel začít platit státu na daních více, neboť od roku 2019 se již odepisoval pouze jeden druh majetku.

5 Rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy ovlivňující základ daně

Předchozí kapitola se věnovala komparaci různých způsobů výpočtů daňových odpisů tak, aby bylo zobrazeno pomocí 19% sazby dani z příjmů, v jaké výši má podnik daňově uznatelné náklady, které umožňují platit státu na daních menší částky. Je však nutné ještě porovnat daňové odpisy s účetními, aby bylo viditelné, jak odlišné způsoby výpočtů odpisů ovlivňují základ daně.

5.1 Osobní automobil Škoda Octavia

Kromě porovnávání daňových odpisů, je možné porovnávat odpisy účetní a daňové. Tento druh komparace ukazuje, jaký vliv mají různé způsoby odpisování na základ daně. Účetní jednotka počítá pouze s lineárními účetními odpisy, proto se jiný způsob účetních odpisů nezmiňuje. Tabulka 19 je tedy příkladem toho, jak se základ daně může během let odpisování osobního automobilu snižovat, nebo naopak zvyšovat.

Tabulka 19: Vliv rozdílných odpisů na základ daně

Rok	Daňové odpisy		Účetní odpisy	Vliv na základ daně	
	Rovnoměrné	Zrychlené	Rovnoměrné	DRO X URO	DZR X URO
2016	52 249	94 997	71 248	18 999	- 23 749
2017	105 684	151 995	94 997	- 10 687	- 56 998
2018	105 684	113 996	94 997	- 10 687	- 18 999
2019	105 684	75 998	94 997	- 10 687	18 999
2020	105 683	37 998	94 997	- 10 686	56 999
2021	XXX	XXX	23 748	23 748	23 748

Zdroj: Vlastní zpracování.

Z tabulky 19 je jasně vidět, že se v prvním roce mezi daňovým rovnoměrným a účetním rovnoměrným odpisem bude zvyšovat základ daně, protože došlo k vyšším účetním odpisům a tím se tedy rozdíl zobrazil v kladném čísle. Co se týče dalších let, rozdíly mezi těmito odpisy bude možné od základu daně odečíst, a to jako položku snižující základ daně. V případě rozdílu daňových zrychlených a účetních rovnoměrných odpisů se bude základ daně zvyšovat od roku 2019 dále.

V tomto případě tedy záleží na požadavkách podniku. Aby mohl dosáhnout nejnižšího základu daně, měl by využít takové daňové odpisy, které by vykazovaly vyšší rozdíl oproti účetním. Když je částka zvyšující základ daně v obou případech stejná, záleží poté na tom, v jakém případě jsou hodnoty celkově nižší. To znamená, že čím nižší hodnota z rozdílu daňových a účetních odpisů, tím více se snižuje základ daně a tím více je ušetřeno na dani.

Tento příklad však uvádí, že si účetní jednotka může zvolit jakékoli daňové odpisy, neboť součet všech záporných hodnot odpisů se rovná stejnému číslu, a proto z tohoto celkového hlediska není možné určit, jaký způsob odpisů je pro podnik vhodnější. Avšak kdyby se porovnávaly jednotlivé roky, v roce 2016 by byly vhodnější zrychlené daňové odpisy, od roku 2017 dále pak odpisy rovnoměrné. Podnik si však zvolil způsob zrychlených odpisů.

5.2 Kancelářská vybava

Informace, jak rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy kancelářského nábytku ovlivňuje základ daně, podává tabulka 20.

Tabulka 20: Vliv rozdílných odpisů na základ daně

Rok	Daňové odpisy				Účetní odpisy	Vliv na základ daně				
	Rovnoměrné		Zrychlené			Lineární rovnoměrné	D _{ROB}	D _{ROS}	D _{ZRB}	D _{ZRS}
	Bez zvýšení	Se zvýšením	Bez zvýšení	Se zvýšením			X Ú _{RO}	X Ú _{RO}	X Ú _{RO}	X Ú _{RO}
2014	12 487	23 888	22 702	34 053	22 702	10 215	- 1 186	0	-11 351	
2015	25 256	22 419	36 324	31 783	22 702	- 2 554	283	- 13 622	- 9 081	
2016	25 256	22 419	27 242	23 837	22 702	- 2 554	283	- 4 540	- 1 135	
2017	25 256	22 419	18 162	15 892	22 702	- 2 554	283	4 540	6 810	
2018	25 255	22 365	9 080	7 945	22 702	- 2 553	337	13 622	14 757	

Zdroj: Vlastní zpracování.

Účetní jednotka odepisuje kancelářskou vybavu stejný počet let z účetního i daňového pohledu z důvodu zařazení do užívání v lednu roku 2014 a počítáním odpisů až od následujícího měsíce od zařazení. Kvůli této skutečnosti se po odepsání majetku vliv na základ daně vynuluje. Kdyby však prodloužila lineární odpisy například na 10 let = 120 měsíců, musela by navýšit základ daně. V tomto případě se záporné a kladné hodnoty v jednom sloupci vyrovnají. Nejvyšší částka, kterou lze od základu daně odečíst, se nachází v druhém roce odpisování (rok 2015)

pomocí zrychlených odpisů bez zvýšení, kdy se sníží základ daně o 13 622 Kč. U tohoto způsobu odpisování lze snižovat základ daně až do roku 2016.

5.3 Celkový vliv na základ daně

Ačkoli je možné navýšení doby odpisování majetku při účetních odpisech, tento podnik si zvolil dobu odpisování pro daňové i účetní odpisy stejnou. V tabulce 21 je zohledněn celkový vliv na základ daně při vybrané kombinaci způsobů odpisování. Účetní jednotka vybrala pro osobní automobil kombinaci lineárních účetních odpisů a zrychlených daňových odpisů. Pro kancelářskou sestavu byla účetní jednotkou zvolena kombinace lineárních účetních odpisů a rovnoměrných daňových odpisů se zvýšením.

Tabulka 21: Celkový vliv na základ daně

Rok	Osobní automobil	Kancelářská výbava	Vliv na základ daně	DAŇ
2014	XXX	- 1 186	- 1 186	- 225,34
2015	XXX	283	283	53,77
2016	- 23 749	283	- 23 466	- 4 458,54
2017	- 56 998	283	- 56 715	- 10 775,85
2018	- 18 999	337	- 18 662	- 3 545,78
2019	18 999	XXX	18 999	3 609,81
2020	56 999	XXX	56 999	10 829,81
2021	23 748	XXX	23 748	4 512,12

Zdroj: Vlastní zpracování.

Vliv na základ daně je pro podnik spíše neutrální, neboť se celkově základ daně nezmění. Optimistickým obdobím byl pro podnik rok 2014 a dále doba mezi rokem 2016 a 2018, kdy se základ daně výrazně snížila. V letech 2015, 2019 a dále se základ daně bude muset navýšit, avšak oproti celkovému ovlivnění základu daně jsou částky v těchto letech pomíjivé. Nejvíce se základ daně sníží v roce 2017 díky osobnímu automobilu, který používá na opotřebení zrychlené daňové odpisy a tím je částka ve druhém roce nejvyšší. Kdyby podnik odpisoval od roku 2015 další dlouhodobý majetek, mohl by dokázat snižování daně po celou dobu odpisování, a tím by ani v jednom roce nemuselo docházet ke zvyšování základu daně.

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo provést analýzu dlouhodobého odpisovaného hmotného majetku ve vybraném podniku se zaměřením na komparaci účetních a daňových odpisů a následně zjistit jejich vliv na základ daně. K dosažení tohoto cíle bylo nutné vypočítat reálné účetní odpisy dlouhodobého majetku v podniku a také vypočítat daňové odpisy různými možnými způsoby tak, aby byl v závěru sledován vliv na základ daně a možnost ušetření na dani. V úvodu práce byla tato problematika analyzována z teoretického hlediska, což se podařilo díky informacím z odborné literatury a zákonů.

Teoretická část je tedy rozdělena na dvě části. První část, která je zaměřena na dlouhodobý majetek z účetního hlediska, se týká způsobu pořízení, oceňování a vyřazení dlouhodobého hmotného majetku, dále pak definuje odpisovaný a neodpisovaný majetek a dlouhodobý majetek nehmotný podle Vyhlášky k podvojnému účetnictví pro podnikatele 500/2002 Sb. V této části jsou také popsány účetní odpisy s podrobnou definicí časových odpisů. Druhá část teoretické části se zabývá dlouhodobým majetkem z daňového pohledu, kde zmiňuje technické zhodnocení a různé metody výpočtů daňových odpisů podle Zákona o daních z příjmů 586/1992 Sb.

Celý průběh odpisů závisí především na výběru příslušné metody odpisování, nebo také na dalších faktorech, jako je například technické zhodnocení. Účetní odpisy slouží k zachycení reálného opotřebení dlouhodobého majetku, naopak daňové odpisy umožňují snížení základu daně a rozložit daňovou povinnost průběžně do let, po kterou je majetek odpisovaný. Tato fakta se snažila zohlednit praktická část této bakalářské práce. V úvodu praktické části byl vybraný podnik All Beads Cz s. r. o. charakterizován a dále byly zmíněny jeho vybrané způsoby odpisování.

Dále je uveden konkrétní majetek v podniku a s ním se pak po celou dobu praktické části pracuje. Další pasáž se proto věnuje výpočtu účetních a daňových odpisů osobního automobilu a kancelářského nábytku, který je sice složen z více kusů nábytku, ale je brán jako soubor movitých věcí, a proto se smí účtovat jako celek. U daňových odpisů kancelářského nábytku bylo využito zvýšení odpisu o 10 % vstupní ceny v prvním roce, neboť to Zákon o daních z příjmů umožňuje. Čtvrtá kapitola se věnuje porovnávání rozdílného výpočtu odpisů výše zmíněného majetku k ušetření na dani pomocí daňově uznatelných nákladů a výpočtu celkových daňově uznatelných nákladů. Poslední kapitola tedy bere v potaz vliv odpisů na základ daně tak, že posuzovala podnikem vybrané způsoby odpisování. Lineární účetní způsob

odpisování, který podnik využívá, se jeví jako optimální, neboť oba typy výše uvedeného majetku opotřebovává rovnoměrně. Pro osobní automobil byla tedy vzhledem k povaze majetku vybrána kombinace lineárních účetních a zrychlených daňových odpisů z důvodu rychlejšího uplatnění v daňových nákladech v prvních letech odpisování. Naopak pro kancelářský nábytek byla vybrána kombinace lineárních účetních a rovnoměrných daňových odpisů s 10% zvýšením, neboť v prvních letech odpisování tato kombinace vykazuje největší možné snížení základu daně. Kdyby podnik odpisoval ve stejnou dobu ještě další majetek, mohl by se základ daně snižovat po celou dobu a snížit tak daňové břemeno.

Nedá se však obecně říci, který způsob odpisování je pro podnik nejvhodnější. Všechny metody odpisování se ve výsledku projeví na základu daně stejně a tím se daňová povinnost ve výsledku vyrovná. Firma All Beads Cz s. r. o by si tedy sama měla stanovit, zda chce spíše minimalizovat případnou ztrátu, nebo mít co největší zisk a tím i zvyšovat daňovou povinnost. Proto by se měla zaměřit na to, v jakém roce chce svůj majetek převést do nákladové položky, nebo kdy chce mít náklady nižší a hlavně aby co nejreálněji vyjadřovala opotřebení svého majetku.

Seznam použité literatury

BĚHOUNEK, Pavel a Ingrid BĚHOUNKOVÁ. 2021 Změny v daních 2021: Daňové odpisy 2020/2021. Behounek.eu [online]. 23. 4. 2021 [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://www.behounek.eu/l/odpisovany-majetek/>

Česko. Vyhláška č. 500/2002 Sb. ze dne 6. listopadu 2002, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví. In: Sbírka zákonů České republiky. 2002, částka 174.

Česko. Zákon č. 151 ze dne 17. června 1997 o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku). In: Sbírka zákonů České republiky, částka 54.

Česko. Zákon č. 563 ze dne 12. prosince 1991 o účetnictví. In: Sbírka zákonů České republiky. 1991, částka 107.

Česko. Zákon České národní rady č. 586 ze dne 20. listopadu 1992 o daních z příjmu. In: Sbírka zákonů České republiky. 1992, částka 117.

DUŠEK, Jiří a Jaroslav SEDLÁČEK. 2020. Daňová evidence podnikatelů 2020. 17. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-1459-7.

DUŠEK, Jiří. 2017. Zatržďování majetku a služeb. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0406-2.

DVOŘÁKOVÁ, Dana. 2017. Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS. 5. aktualizované a přepracované vydání. Brno: BizBooks. ISBN 978-80-265-0692-8.

HAJIYEV, Hafis a T. KLIESTIK. 2021. Accounting and tax accounting for the accrual of depreciation of fixed assets and ways of convergence. SHS Web of Conferences [online]. [cit. 2021-5-1]. ISSN 2261-2424. Dostupné z: https://www.shs-conferences.org/articles/shsconf/pdf/2021/03/shsconf_glob20_02020.pdf

CHALUPA, Rostislav, Jiří KADLEC, Jana PILÁTOVÁ, et al. 2020. Abeceda účetnictví pro podnikatele. Olomouc: ANAG. ISBN 978-80-7554-250-2.

KIESO, Donald E., Jerry J. WEYGANDT a Terry D. WARFIELD. 2018. Intermediate accounting. IFRS edition. Third edition. Hoboken: Wiley. ISBN 978-1-119-37293-6.

KOUT, Petr a Tomáš LÍBAL. 2017. Komplikované účetní případy a jejich daňové dopady. 3. aktualizované a doplněné vydání. Praha: VOX. ISBN 978-80-87480-55-7.

KRÁLOVÁ, Magdalena. 2020. Zákon o účetnictví s komentářem: s účinností od ... Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-1047-6.

MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony 2020: úplná znění platná k 1. 1. : včetně daňového balíčku. 31. vydání. Praha: Grada, 2020. ISBN 978-80-271-1333-0.

MRKOSOVÁ, Jitka. 2019. Účetnictví 2019: učebnice pro SŠ a VOŠ. Brno: Edika. ISBN 978-80-266-1403-6.

PELIKÁNOVÁ, Anna. 2018. Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-2117-5.

PRUDKÝ, Pavel a Milan LOŠŤÁK. 2019. Hmotný a nehmotný majetek v praxi: komentář, příklady, výklad změn. Olomouc: ANAG. ISBN 978-80-7554-219-9.

RUBÁKOVÁ, Věra. Účetnictví pro úplné začátečníky. 9. vyd. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5497-0.

RYNEŠ, Petr. 2020. Podvojně účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k ... Praha: Trizonia. ISBN 978-80-7554-254-0.

SCHIFFER, Vladimír. 2006. Inventarizace v praxi: otázky a odpovědi [online]. Praha: Grada. [cit. 2021-03-30]. ISBN 80-247-1921-5.

SKÁLOVÁ, Jana. 2020. Podvojně účetnictví 2020. 26. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-1034-6.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. 2016. Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0048-4.

VALOUCH, Petr. 2012. Účetní a daňové odpisy 2012. 7. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4114-7.

Seznam příloh

Příloha A	Vzorový účtový rozvrh pro podnikatele.....	52
------------------	---	-----------

VZOROVÝ ÚČTOVÝ ROZVYH pro podnikatele (pro studijní účely 2020)

Účtová třída 0 – DLOUHODOBÝ MAJETEK

- 01 – Dlouhodobý nehmotný majetek**
 - 012 – Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
 - 013 – Software
 - 014 – Ostatní omezená práva
 - 015 – Goodwill
 - 016 – Povolensky na emise
 - 017 – Preferenční limity
 - 019 – Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek
- 02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný**
 - 021 – Stavby
 - 022 – Hmotné movité věci a jejich soubory
 - 025 – Pěstičské celky trvalých porostů
 - 026 – Dospělá zvířata a jejich skupiny
 - 027 – Ocenovací rozdíly k nabytému majetku
 - 029 – Jiný dlouhodobý hmotný majetek
- 03 – Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný**
 - 031 – Pozemky
 - 032 – Umělecká díla a sbírky
- 04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek**
 - 041 – Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku
 - 042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku
 - 043 – Pořízení dlouhodobého finančního majetku
- 05 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek**
 - 051 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek
 - 052 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek
 - 053 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek
- 06 – Dlouhodobý finanční majetek**
 - 061 – Podíly – ovládaná a ovládající osoba
 - 062 – Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem
 - 063 – Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly
 - 065 – Dluhové cenné papíry držené do splatnosti
 - 066 – Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba
 - 067 – Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv
 - 068 – Ostatní zápůjčky a úvěry
 - 069 – Jiný dlouhodobý finanční majetek
- 07 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku**
 - 072 – Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje
 - 073 – Oprávky k softwaru
 - 074 – Oprávky k omezeným právům
 - 075 – Oprávky ke goodwillu
 - 079 – Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku

08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku

- 081 – Oprávky ke stavbám
- 082 – Oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborům
- 085 – Oprávky k pěstičským celkům trvalých porostů
- 086 – Oprávky k dospělým zvířatům a jejich skupinám
- 089 – Oprávky k jinému dlouhodobému hmotnému majetku

09 – Opravné položky k dlouhodobému majetku

- 091 – Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku
- 092 – Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku
- 093 – Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému nehmotnému majetku
- 094 – Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému hmotnému majetku
- 095 – Opravná položka k poskytnutým zálohám na dlouhodobý majetek
- 096 – Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku
- 097 – Ocenovací rozdíly k nabytému majetku
- 098 – Oprávky k oceňovacím rozdílům k nabytému majetku

Účtová třída 1 – ZÁSoby

- 11 – Materiál**
 - 111 – Pořízení materiálu
 - 112 – Materiál na skladě
 - 119 – Materiál na cestě
- 12 – Zásoby vlastní činnosti**
 - 121 – Nedokončená výroba
 - 122 – Polotovary
 - 123 – Výrobky
 - 124 – Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny
- 13 – Zboží**
 - 131 – Pořízení zboží
 - 132 – Zboží na skladě a v prodejnách
 - 139 – Zboží na cestě

15 – Poskytnuté zálohy na zásoby

- 151 – Poskytnuté zálohy na materiál
 - 152 – Poskytnuté zálohy na zvířata
 - 153 – Poskytnuté zálohy na zboží
- 19 – Opravné položky k zásobám**
- 191 – Opravná položka k materiálu
 - 192 – Opravná položka k nedokončené výrobě
 - 193 – Opravná položka k polotovarům
 - 194 – Opravná položka k výrobkům

195 – Opravná položka k mladým a ostatním zvířatům a jejich skupinám

- 196 – Opravná položka ke zboží
- 197 – Opravná položka k zálohám na materiál
- 198 – Opravná položka k zálohám na zvířata
- 199 – Opravná položka k zálohám na zboží

Účtová třída 2 – KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK A PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY

21 – Peněžní prostředky v pokladně

- 211 – Pokladna
- 213 – Cenný

22 – Peněžní prostředky na účtech

- 221 – Bankovní účty

23 – Krátkodobé úvěry

- 231 – Krátkodobé úvěry
- 232 – Eskontní úvěry

24 – Krátkodobé finanční výpomoci

- 241 – Emisované krátkodobé dluhopisy
- 249 – Ostatní krátkodobé finanční výpomoci

25 – Krátkodobý finanční majetek

- 251 – Majetkové cenné papíry k obchodování
- 252 – Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly
- 253 – Dluhové cenné papíry k obchodování
- 254 – Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba
- 255 – Vlastní dluhopisy
- 256 – Dluhové cenné papíry se splatností do jednoho roku držené do splatnosti
- 257 – Ostatní cenné papíry
- 259 – Porizování krátkodobého finančního majetku

26 – Převody mezi finančními účty

- 261 – Peníze na cestě

29 – Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku

- 291 – Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku

Účtová třída 3 – ZÚČTOVACÍ VZTAHY

- 31 – Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)**
 - 311 – Odběratelé
 - 313 – Pohledávky za eskontované cenné papíry
 - 314 – Poskytnuté provozní zálohy
 - 315 – Ostatní pohledávky

32 – Závazky (krátkodobé)

- 321 – Dodavatelé
- 322 – Směnky k úhradě
- 324 – Přijaté provozní zálohy
- 325 – Ostatní závazky

33 – Zúčtování se zaměstnanci a institucemi

- 331 – Zaměstnanci
- 333 – Ostatní závazky vůči zaměstnancům
- 335 – Pohledávky za zaměstnanci
- 336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

34 – Zúčtování daní a dotací

- 341 – Daň z příjmů
- 342 – Ostatní přímé daně
- 343 – Daň z přidané hodnoty
- 345 – Ostatní daně a poplatky
- 346 – Dotace ze státního rozpočtu
- 347 – Ostatní dotace
- 349 – Spojovací účet k DPH

35 – Pohledávky za společníky

- 351 – Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba
- 352 – Pohledávky – podstatný vliv
- 353 – Pohledávky za upsaný základní kapitál
- 354 – Pohledávky za společníky při úhradě ztráty
- 355 – Ostatní pohledávky za společníky obchodní korporace
- 358 – Pohledávky za společníky sdruženými ve společnosti

36 – Závazky ke společníkům

- 361 – Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba
- 362 – Závazky – podstatný vliv
- 364 – Závazky ke společníkům při rozdělování zisku
- 365 – Ostatní závazky ke společníkům obchodní korporace
- 366 – Závazky ke společníkům a členům družstva ze závislé činnosti
- 367 – Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů
- 368 – Závazky ke společníkům sdruženým ve společnosti

37 – Jiné pohledávky a závazky

- 371 – Pohledávky z prodeje závodu
- 372 – Závazky z koupě závodu
- 373 – Pohledávky a závazky z pevných termínových operací
- 374 – Pohledávky z nájmu a pachtu
- 375 – Pohledávky z emitovaných dluhopisů
- 376 – Nakoupené opce
- 377 – Prodané opce
- 378 – Jiné pohledávky
- 379 – Jiné závazky

